

ประกาศสภาการแพทย์แผนไทย

ฉบับที่ ๗ / ๒๕๖๗

เรื่อง การรับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องของการแพทย์แผนไทย
เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในกิจกรรม
หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การนอมนยาชาติพันธุ์

เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการส่งเสริมการศึกษา การพัฒนา การวิจัย การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย รวมถึงการช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษากับประชาชนและองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทย ตลอดจนผดุงไว้ซึ่งสิทธิ ความเป็นธรรม และส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก อีกทั้งเพื่อให้การดำเนินการตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทยสำหรับผู้มีความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการศึกษาต่อเนื่องของการแพทย์แผนไทยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๖๖

สภาการแพทย์แผนไทย จึงออกประกาศให้ ผู้สนใจสมัครเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ สามารถดำเนินการสมัครหรือลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ ได้ตามวิธีการ หลักเกณฑ์ ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องของการแพทย์แผนไทยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในกิจกรรมหลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การนอมนยาชาติพันธุ์ ดังแนบ

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๗

(พท.ดร.ชนิษฐา ชัยสุวรรณ)

นายกสภาการแพทย์แผนไทย

วิธีการ หลักเกณฑ์ ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง

ของการแพทย์แผนไทยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในกิจกรรม

หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การนอมนยาชาติพันธุ์

(แนบท้ายประกาศสภาการแพทย์แผนไทย ฉบับที่ ๗ / ๒๕๖๗ เรื่อง การรับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรม

การศึกษาต่อเนื่องของการแพทย์แผนไทยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในกิจกรรม

หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การนอมนยาชาติพันธุ์)

๑. ชื่อประกาศ

เรื่อง การรับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องของการแพทย์แผนไทยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในกิจกรรม หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การนอมนยาชาติพันธุ์

๒. ชื่อกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การนอมนยาชาติพันธุ์

๓. ที่มา หลักการและเหตุผลในการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

ด้วยสภาการแพทย์แผนไทย ได้เล็งเห็นความสำคัญของการดูแลสุขภาพด้วยวิธีการแพทย์พื้นบ้านไทย ซึ่งภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านไทยมีบทบาทในการดำรงชีวิตประจำวันของคนไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ที่นับวันจะมีความสำคัญต่อชีวิตและสังคมของคนไทยมากขึ้น จึงมีความจำเป็นในการร่วมมือเพื่อพัฒนาหลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การนอมนยาชาติพันธุ์ ให้ผู้ที่สนใจนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการอบรม ให้ความรู้สำหรับผู้สนใจด้านการแพทย์พื้นบ้านไทยและเมื่อผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด ผู้ผ่านการอบรมมีความรู้ความสามารถและสร้างความเชื่อมั่นที่จะเป็นผู้ให้บริการนอมนยา ภายใต้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖ หรือหมอฟันบ้านตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ มาตรา ๓๓ (๑) (ค) และด้านการแพทย์พื้นบ้าน ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้เพื่ออนุรักษ์ไว้ซึ่งการดูแล รักษาผู้ป่วยตามกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย และลดดุลการค้าในการส่งยาจากต่างประเทศ โดยใช้กรรมวิธีการแพทย์แผนไทยในการดูแลสุขภาพ สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ (หมอประเดิม ส่างเสน) ร่วมกับศูนย์การเรียนรู้การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ชนเผ่าสมุนไพรนวลจันทร์ (หมอประเดิม ส่างเสน) และสถาบันภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ จึงได้จัดทำหลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การนอมนยาชาติพันธุ์ เพื่อเป็นแนวทางและต้นแบบในการปฏิบัติด้านการแพทย์พื้นบ้านไทย รวมถึงเพื่อการพัฒนาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยต่อไป

หลักสูตรนี้ได้เน้นความสำคัญในการพัฒนางานด้านบริการทางการแพทย์แผนไทย โดยเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และตอบสนองต่อความต้องการของผู้มารับบริการในระบบสุขภาพของประเทศ โดยจัดให้มีการฝึกปฏิบัติงานในหน่วยงานสถานบริการด้านการแพทย์แผนไทยของรัฐบาลและเอกชนที่มีองค์ความรู้ ความ

ชำนาญ มีประสบการณ์ และเชี่ยวชาญในการบำบัดรักษาด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทยเพื่อให้ผู้ฝึกปฏิบัติเกิดการเรียนรู้ มีประสบการณ์ ความชำนาญสามารถนำไปใช้ในการบำบัดรักษา ภายใต้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖ หรือหอผู้ป่วยตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ มาตรา ๓๓ (๑) (ค) และด้านการแพทย์พื้นบ้าน ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖ ได้จริง

๔. คำนิยาม

“พระราชบัญญัติ” หมายความว่า พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

“นายกสภา” หมายความว่า นายกสภาการแพทย์แผนไทย

“การแพทย์แผนไทย” หมายความว่า กระบวนการทางการแพทย์เกี่ยวกับการตรวจ วินิจฉัย บำบัด รักษา หรือป้องกันโรค หรือการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์ การผดุงครรภ์ การนวดไทย และให้หมายความรวมถึง การเตรียมการผลิตยาแผนไทย และการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ ทั้งนี้ โดยอาศัยความรู้หรือตำราที่ได้ถ่ายทอดและพัฒนาสืบต่อกันมา

“วิชาชีพการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า วิชาชีพที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

“การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า การประกอบวิชาชีพที่กระทำหรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์ เกี่ยวกับการแนะนำ การตรวจโรค การวินิจฉัยโรค การบำบัดโรค การรักษาโรค การป้องกันโรค การส่งเสริมฟื้นฟูสุขภาพ โดยอาศัยความรู้ด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และองค์ความรู้ด้านอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย ซึ่งถ่ายทอดหรือพัฒนาสืบต่อกันมาตามตำราการแพทย์แผนไทยหรือจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง

“การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์” หมายความว่า การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยอาศัยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ซึ่งศึกษาจากสถานศึกษา ที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง รวมทั้งการประยุกต์ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ทั้งนี้ ตามระเบียบและข้อบังคับของสภาการแพทย์แผนไทย

“กรรมวิธีการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า กรรมวิธีที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยกำหนดหรือรับรอง แล้วแต่กรณี

๕. วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

- เพื่อเพิ่มพูนความรู้ อบรม เสริมทักษะ และทดสอบความรู้การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
- เพื่อส่งเสริมการศึกษา การพัฒนา การวิจัย การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุม กำกับ ดูแล และกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
- เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ การให้การศึกษแก่ประชาชนและองค์กรอื่น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทย
- ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก
- ส่งเสริมการผดุงไว้ซึ่งสิทธิ ความเป็นธรรม และส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก

๖. ประเภทของกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ และประเภทของหน่วยกิตที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

- กิจกรรมประเภทการศึกษาและอบรม หรือหลักสูตร ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย
- กิจกรรมประเภทการฝึกหัด หรือฝึกอบรม หรือฝึกงาน ในสถานประกอบการ หรือสถานศึกษา หรือสถานพยาบาล ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย
- กิจกรรมประเภทการทดสอบความรู้ หรือรับการตรวจประเมินคุณสมบัติหรือความรู้ ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย
- กิจกรรมประเภทการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ในสถานประกอบการ หรือสถานศึกษา หรือสถานพยาบาล ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย
- กิจกรรมประเภทการวิจัยและพัฒนา ในหน่วยงานวิจัย หรือสถาบันวิจัย หรือสถานประกอบการ หรือสถานศึกษา หรือสถานพยาบาล ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย
- กิจกรรมประเภทการถ่ายทอดและเผยแพร่องค์ความรู้ ในรูปแบบต่างๆ ที่ได้ขึ้นทะเบียนการสะสมหน่วยกิตในประเภทนี้ไว้กับสภาการแพทย์แผนไทย

๗. หมวดหมู่ของหน่วยกิตที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนากรรมวิธีทางการแพทย์แผนไทยตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการดูแลสุขภาพตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย

- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการนวดไทยตามมาตรฐานประจำประเทศไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการนวดไทยตามมาตรฐานประจำประเทศมาเลเซีย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการนวดไทยตามมาตรฐานประจำประเทศจีน
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการปลูกหรือผลิตสมุนไพรตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการกัญชาตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการส่งออกผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้ตรวจมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาอาสาพัฒนาการแพทย์แผนไทยประจำตำบล
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาอาสาพัฒนาการแพทย์แผนไทยประจำหมู่บ้าน
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสถาบันที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนางานวิจัยและเทคโนโลยีตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการฝึกอบรมตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการโภชนบำบัดตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการด้านจิตบำบัดตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการให้บริการด้านเวชศาสตร์ชะลอวัยและความงามตามมาตรฐานการแพทย์แผนไทย
- หมวดกิจกรรมอื่นๆ โปรดระบุ.....

๘. จำนวนหน่วยกิตที่ได้รับจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

๑๐๐ หน่วยกิต

๙. ระยะเวลาการศึกษาต่อเนื่องฯ

ระยะเวลาการฝึกอบรม รวมทั้งสิ้น ๑๐๐ ชั่วโมง จำแนกเป็น

ภาคทฤษฎี	จำนวนไม่น้อยกว่า	๒๐	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	จำนวนไม่น้อยกว่า	๔๐	ชั่วโมง
การฝึกปฏิบัติภาคสนาม	จำนวนไม่น้อยกว่า	๔๐	ชั่วโมง

๑๐. สถานที่จัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

ศูนย์การเรียนรู้การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ชนเผ่า สมุนไพรนวลจันทร์

เลขที่ ๒๒๘/๕ ม.๗ ต.ซีเหล็ก อ.แมริม จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๘๐

๑๑. หลักเกณฑ์และวิธีการติดตาม วัดผลหน่วยกิต และผลการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

๑๑.๑ จะต้องใช้เวลาเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียน

๑๑.๒ เกณฑ์การตัดสินต้องผ่านการทดสอบภาคทฤษฎี ด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ และภาคปฏิบัติ ด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๑๑.๓ ผ่านการฝึกปฏิบัติภาคสนาม ไม่น้อยกว่า ๒๐ ราย

๑๑.๓.๑ บรรเทาอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อทั่วไป ไม่น้อยกว่า จำนวน ๓ ราย

๑๑.๓.๒ อาการปวดกล้ามเนื้อจากการทำงาน ไม่น้อยกว่า จำนวน ๔ ราย

๑๑.๓.๓ อาการเบาหวาน ความดัน ไชมัน หัวใจ ไม่น้อยกว่า จำนวน ๔ ราย

๑๑.๓.๔ ลมขึ้นเบื้องสูง ลมปะกำ (อาการไมเกรน) ไม่น้อยกว่า จำนวน ๔ ราย

๑๑.๓.๕ อาการอัมพฤกษ์อัมพาต ไม่น้อยกว่า จำนวน ๔ ราย

๑๑.๓.๖ กรณีศึกษา ไม่น้อยกว่า จำนวน ๑ ราย

๑๒. รายละเอียดของหลักสูตรหรือกิจกรรม (ตามเอกสารแนบที่ระบุ)

แนบเอกสารตามแบบแสดงรายละเอียดของหลักสูตรหรือกิจกรรม

๑๓. คุณสมบัติของผู้ที่สามารถสมัครเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

๑๓.๑ อายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี

๑๓.๒ เป็นผู้ที่มีสุขภาพร่างกายและจิตใจไม่เป็นอุปสรรคต่อการอบรมและปฏิบัติงาน

๑๓.๓ เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ด้านเวชกรรมไทย หรือด้านเภสัชกรรมไทย หรือด้านการนวดไทย หรือด้านการผดุงครรภ์ไทย หรือด้านการแพทย์พื้นบ้านไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖ หรือบุคคลทั่วไปที่สนใจสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าการศึกษาภาคบังคับ

๑๓.๔ เป็นหมอฟันบ้านตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ มาตรา ๓๓ (๑) (ค) และด้านการแพทย์พื้นบ้านตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖

๑๔. ลักษณะต้องห้ามของผู้ที่สามารถสมัครเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องฯ

๑๔.๑ เป็นผู้ประพฤติเสียหายซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

๑๔.๒ เป็นผู้เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

๑๔.๓ เป็นผู้วิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

๑๕. เอกสารและหลักฐานที่ใช้ในการสมัคร

๑๕.๑ เอกสารหลักฐานรับรองความเป็น บุคคล หรือ นิติบุคคล ตามที่กฎหมายแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้

๑๕.๒ เอกสารหลักฐานรับรองคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้
๑๕.๓ เอกสารอื่นใดตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้

๑๖. ค่าธรรมเนียมในการสมัคร

ค่าธรรมเนียมในการสมัคร ๕,๐๐๐ บาทต่อคน

๑๗. วิธีการและสถานที่รับสมัคร

สถาบันภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรราชชาติพันธุ์ (ส่วนงานฝึกอบรม)

ที่อยู่ : เลขที่ ๒๒๘/๕ ม.๗ ต.ซีเหล็ก อ.แมริม จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๘๐

โทรศัพท์ : หมอประเดิม (๐๙๕-๔๕๒-๗๕๕-๔) หรือ อ.ศุภชัย (๐๙๒-๗๗๘-๙๖๘-๖)

Facebook : สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรราชชาติพันธุ์

๑๘. การแจ้งผลการรับสมัคร

สถาบันภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรราชชาติพันธุ์ (ส่วนงานฝึกอบรม)

ที่อยู่ : เลขที่ ๒๒๘/๕ ม.๗ ต.ซีเหล็ก อ.แมริม จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๘๐

โทรศัพท์ : หมอประเดิม (๐๙๕-๔๕๒-๗๕๕-๔) หรือ อ.ศุภชัย (๐๙๒-๗๗๘-๙๖๘-๖)

Facebook : สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรราชชาติพันธุ์

๑๙. ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื้อหา

ผู้ประกอบการวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖ หรือหมอพื้นบ้าน ตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ มาตรา ๓๓ (๑) (ค) และด้านการแพทย์พื้นบ้าน ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖ สามารถนำไปใช้ประโยชน์กับผู้รับบริการแพทย์แผนไทยทั้งภาครัฐและเอกชนต่อไป

หลักสูตรฝึกอบรม

หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การนอยาชาติพันธุ์

Thai folk medicine program (Norn Yah with ethnic herbal for treatment)

๑. ชื่อหลักสูตร

(ภาษาไทย) หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย: การนอยาสมุนไพรชาติพันธุ์

(ภาษาอังกฤษ) Thai folk medicine program (Norn Yah with ethnic herbal for treatment)

๒. ชื่อประกาศนียบัตร/วุฒิบัตร/ (หรือ ชื่อหนังสืออนุมัติ แสดงวุฒิอื่นๆ เพื่อแสดงความรู้, ความชำนาญ, ความเชี่ยวชาญ)

หลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย: การนอยาสมุนไพรชาติพันธุ์

Diploma in Thai folk medicine program (Norn Yah with ethnic herbal for treatment)

อักษรย่อไทย ป.กพท : การนอยา

อักษรย่ออังกฤษ Dip. TFMP (Non Yah)

๓. ชื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ (ผู้ที่ยื่นคำขอฯ)

หน่วยงานหลัก

สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ (หมอประเดิม ส่างเสน)

หน่วยงานสนับสนุน

๑) ศูนย์การเรียนรู้การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ชนเผ่าสมุนไพรนวลจันทร์ (หมอประเดิม ส่างเสน)

๒) สถาบันภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์

๔. หลักการและเหตุผล

ด้วยสภาพการแพทย์แผนไทย ได้เล็งเห็นความสำคัญของการดูแลสุขภาพด้วยวิธีการแพทย์พื้นบ้านไทย ซึ่งภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านไทยมีบทบาทในการดำรงชีวิตประจำวันของคนไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ที่นับวันจะมีความสำคัญต่อชีวิตและสังคมของคนไทยมากขึ้น จึงมีความจำเป็นในการร่วมมือเพื่อพัฒนาหลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การนอยาชาติพันธุ์ ให้ผู้ที่สนใจนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการอบรม ให้ความรู้สำหรับผู้ที่สนใจด้านการแพทย์พื้นบ้านไทยและเมื่อผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด ผู้ผ่านการอบรมมีความรู้ความสามารถและสร้างความเชื่อมั่นที่จะเป็นผู้ให้บริการนอยา ภายใต้อุปการะของวิชาวชิพการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัติวิชาวชิพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖ หรือหมอพื้นบ้านตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ มาตรา ๓๓ (๑) (ค) และด้านการแพทย์พื้นบ้าน ตามพระราชบัญญัติวิชาวชิพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้เพื่ออนุรักษ์ไว้ซึ่งการดูแล รักษาผู้ป่วยตามกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย และลดดุลการค้าในการสั่งยาจากต่างประเทศ โดยใช้กรรมวิธีการแพทย์แผนไทยในการดูแลสุขภาพ สมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ (หมอประเดิม ส่างเสน) ร่วมกับศูนย์การเรียนรู้การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ชนเผ่าสมุนไพรนวลจันทร์ (หมอประเดิม ส่างเสน) และสถาบันภูมิ

ปัญหาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ จึงได้จัดทำหลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การนอยาชาติพันธุ์ เพื่อเป็นแนวทางและต้นแบบในการปฏิบัติด้านการแพทย์พื้นบ้านไทย รวมถึงเพื่อการพัฒนาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยต่อไป

หลักสูตรนี้ได้เน้นความสำคัญในการพัฒนางานด้านบริการทางการแพทย์แผนไทย โดยเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และตอบสนองต่อความต้องการของผู้มารับบริการในระบบสุขภาพของประเทศ โดยจัดให้มีการฝึกปฏิบัติงานในหน่วยงานสถานบริการด้านการแพทย์แผนไทยของรัฐบาลและเอกชนที่มีองค์ความรู้ ความชำนาญ มีประสบการณ์ และเชี่ยวชาญในการบำบัดรักษาด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย เพื่อให้ผู้ฝึกปฏิบัติเกิดการเรียนรู้ มีประสบการณ์ ความชำนาญสามารถนำไปใช้ในการบำบัดรักษา ภายใต้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖ หรือหมอฟันบ้านตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ มาตรา ๓๓ (๑) (ค) และด้านการแพทย์พื้นบ้าน ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖ ได้จริง

๕. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๕.๑ สามารถอธิบายหลักการและทฤษฎีการนอยาเพื่อการส่งเสริม ป้องกัน บำบัดรักษาและการฟื้นฟูสุขภาพ

๕.๒ มีความรู้ความเข้าใจการบำบัดรักษาและทักษะการนอยา สามารถปฏิบัติการนอยาได้อย่างถูกต้องวิธี

๕.๓ มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถอธิบายเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการนอยา

๕.๔ สามารถเป็นผู้ให้บริการนอยา ภายใต้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

๕.๕ มีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการนอยา

๕.๖ มีคุณธรรม จริยธรรม มารยาทในการประกอบอาชีพด้านการนอยา

๖. เป้าหมายจำนวนผู้เข้าฝึกอบรม

จำนวนผู้เข้าเรียน/ครั้ง : จำนวนผู้เข้าเรียนไม่เกิน ๔๐ คน

๗. สถานที่ทำการฝึกอบรม

เป็นสถานที่ สถาบัน สถานพยาบาลหรือหน่วยงานที่สภาการแพทย์แผนไทยให้การรับรอง และ/หรือสมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ให้การรับรอง

๘. คุณสมบัติผู้ให้การฝึกอบรม

รายละเอียดดังภาคผนวก ๑

จำนวนผู้เข้าเรียน/ครั้ง : จำนวนผู้เข้าเรียนไม่เกิน ๔๐ คน

สัดส่วนวิทยากรต่อผู้เรียน : วิทยากร ๑ : ๔๐ และปฏิบัติ ๑ : ๑๐

๙. คุณสมบัติของผู้เรียน/อบรม

๙.๑ อายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี

๙.๒ เป็นผู้ที่มิสุขภาพร่างกายและจิตใจไม่เป็นอุปสรรคต่อการอบรมและปฏิบัติงาน

๙.๓ เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ด้านเวชกรรมไทย หรือด้านเภสัชกรรมไทย หรือด้านการนวดไทย หรือด้านการผดุงครรภ์ไทย หรือด้านการแพทย์พื้นบ้านไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖ หรือบุคคลทั่วไปที่สนใจสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

๙.๔ เป็นหมอฟันบ้านตาม พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ มาตรา ๓๓ (๑) (ค) และด้านการแพทย์พื้นบ้านตาม พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๖

๑๐. ตารางรายละเอียด/กำหนดการจัดกิจกรรมในการฝึกอบรม

ให้เป็นไปตามสถานที่/ สถานพยาบาล/ หน่วยงานที่ขอรับรองหลักสูตรกำหนดและเป็นการจัดการเรียนการสอนต่อเนื่อง ตามลำดับ ในภาคทฤษฎี ภาค ปฏิบัติ
ภาคสนาม ทั้งนี้โดยให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๓ เดือน

วันที่ /เวลา	๘:๐๐-๙:๐๐ น.	๑๙:๐๐-๑๐:๐๐ น.	๑๐:๐๐-๑๑:๐๐ น.	๑๑:๐๐-๑๒:๐๐ น.	๑๒:๐๐-๑๓:๐๐ น.	๑๓:๐๐-๑๔:๐๐ น.	๑๔:๐๐-๑๕:๐๐ น.	๑๕:๐๐-๑๖:๐๐ น.	๑๖:๐๐-๑๗:๐๐ น.
วันที่ ๑	การบรรยาย หัวข้อ ธรรมะกับสมาธิเพื่อ สุขภาพและการ ปฏิบัติงาน	การบรรยาย หัวข้อแนวคิดทฤษฎีการแพทย์ พื้นบ้านธรรมชาติบำบัด	การบรรยาย หัวข้อ ประวัติความเป็นมา ของการนอนยา	พักรับประทานอาหารกลางวัน	การบรรยาย หัวข้อ กายวิภาคศาสตร์เกี่ยวกับกระดูก เส้นเอ็น และกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย	การบรรยาย หัวข้อ ประวัติความเป็นมาของการนอนยา	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	การบรรยาย หัวข้อ ประวัติความเป็นมาของการนอนยา	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย
วันที่ ๒	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อสวด มนต์, ทำสมาธิ	การบรรยาย หัวข้อ กายวิภาคศาสตร์เกี่ยวกับกระดูก เส้นเอ็น และกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ ความรู้พื้นฐานของ การนอนยา		การบรรยาย หัวข้อ ความรู้พื้นฐานของการนอนยา	การบรรยาย หัวข้อ ความรู้พื้นฐานการใช้สมุนไพรในการนอนยา	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย
วันที่ ๓	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อสวด มนต์, ทำสมาธิ	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ ความรู้พื้นฐานการใช้สมุนไพรในการนอนยา	การบรรยาย หัวข้อ การบันทึกผลการ นอนยาและสรุป ผลการรักษา		การบรรยาย หัวข้อ การบันทึกผลการ นอนยาและสรุป ผลการรักษา	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย
วันที่ ๔	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ สวดมนต์, ทำสมาธิ	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ ความรู้พื้นฐานการใช้สมุนไพรในการนอนยา	การบรรยาย หัวข้อ การบันทึกผลการ นอนยาและสรุป ผลการรักษา		การบรรยาย หัวข้อ การบันทึกผลการ นอนยาและสรุป ผลการรักษา	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย
วันที่ ๕	การบรรยาย หัวข้อ กฎหมายและ จรรยาบรรณวิชาชีพ	ฝึกปฏิบัติ หัวข้อ ความรู้พื้นฐานการใช้สมุนไพรในการนอนยา	การบรรยาย หัวข้อ การบันทึกผลการ นอนยาและสรุป ผลการรักษา		การบรรยาย หัวข้อ การบันทึกผลการ นอนยาและสรุป ผลการรักษา	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	การบรรยาย หัวข้อ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย

๑๑. ระยะเวลาการฝึกอบรม

ระยะเวลาการฝึกอบรม รวมทั้งสิ้น ๑๐๐ ชั่วโมง จำแนกเป็น

ภาคทฤษฎี	จำนวนไม่น้อยกว่า	๒๐	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	จำนวนไม่น้อยกว่า	๔๐	ชั่วโมง
การฝึกปฏิบัติภาคสนาม	จำนวนไม่น้อยกว่า	๔๐	ชั่วโมง
	รวม	๑๐๐ (๒๐-๘๐)	ชั่วโมง
กรณีศึกษา	จำนวน	๑	ราย
การฝึกปฏิบัติภาคสนาม	จำนวนไม่น้อยกว่า	๒๐	ราย

๑๒. หนังสือ/ตำรา อ้างอิงที่ใช้ในเนื้อหาการฝึกอบรม

๑๒.๑ ประเดิม ส่างเสน. **คู่มืออบรมพื้นฐานการนอนยาสมุนไพรชาติพันธุ์**. เชียงใหม่. ศูนย์การเรียนรู้การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ชนเผ่า สมุนไพรนวลจันทร์.

๑๒.๒ ประเดิม ส่างเสน. **คู่มืออบรมการใช้สมุนไพรชาติพันธุ์เบื้องต้น**. เชียงใหม่. สมาคมการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์.

๑๒.๓ สุภาภรณ์ ปิติพร. **บันทึกของแผ่นดิน ๕ สมุนไพร** ประคบ อบ อาบ นวด. อภัยภูเบศร์.

๑๒.๔ ยุวดี จอมพิทักษ์. **ยาอบสมุนไพร**. กรุงเทพฯ. หอสมุดกลาง ๐๙.

๑๓. อุปกรณ์และสื่อการสอน ได้แก่

สื่อหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ได้แก่ อุปกรณ์การนอนยา โปสเตอร์, สไลด์, วีดิทัศน์, หุ่นการศึกษา ระบบสารสนเทศสมาคมภูมิปัญญาการแพทย์สมุนไพรชาติพันธุ์ เป็นต้น

๑๔. เกณฑ์การประเมินผลการฝึกอบรม (ก่อน/หลัง)

๑๔.๑ เกณฑ์การประเมินก่อนการฝึกอบรม

ไม่มี

๑๔.๒ เกณฑ์การประเมินหลังการฝึกอบรม

๑๔.๒.๑ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ประเมินผลรายวิชาด้วยข้อสอบอัตนัย และ/หรือปรนัย

๑๔.๒.๒ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ประเมินตามแบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติ และการเขียนรายงานกรณีศึกษา

๑๕. เกณฑ์การสำเร็จการฝึกอบรม

๑๕.๑ จะต้องมีเวลาเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียน

๑๕.๒ เกณฑ์การตัดสินต้องผ่านการทดสอบภาคทฤษฎี ด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ และภาคปฏิบัติ ด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๑๕.๓ ผ่านการฝึกปฏิบัติภาคสนาม ไม่น้อยกว่า ๒๐ ราย

- ๑๕.๓.๑ บรรเทาอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อทั่วไป ไม่น้อยกว่า จำนวน ๓ ราย
- ๑๕.๓.๒ อาการปวดกล้ามเนื้อจากการทำงาน ไม่น้อยกว่า จำนวน ๔ ราย
- ๑๕.๓.๓ อาการเบาหวาน ความดัน ไขมัน หัวใจ ไม่น้อยกว่า จำนวน ๔ ราย
- ๑๕.๓.๔ ลมขึ้นเบื้องสูง ลมปะกำง (อาการไมเกรน) ไม่น้อยกว่า จำนวน ๔ ราย
- ๑๕.๓.๕ อาการอัมพฤกษ์อัมพาต ไม่น้อยกว่า จำนวน ๔ ราย
- ๑๕.๓.๖ กรณีศึกษา ไม่น้อยกว่า จำนวน ๑ ราย

๑๖. โครงสร้างหลักสูตร : รวม จำนวนชั่วโมง

๑๐๐ (๒๐-๘๐) ชั่วโมง

๑๖.๑ หมวดวิชาความรู้พื้นฐาน

๑๒ (๙-๓) ชั่วโมง

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑-๐๑	กายวิภาคศาสตร์เกี่ยวกับกระดูก เส้นเอ็นและกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย	๖	๐
๑-๐๒	กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ	๑	๐
๑-๐๓	ธรรมะกับสมาธิเพื่อสุขภาพและการปฏิบัติงาน (สวดมนต์, ทาสมาธิ)	๑	๓
๑-๐๔	แนวคิดทฤษฎีการแพทย์พื้นบ้าน	๑	๐
	รวม	๙	๓

๑๖.๒ หมวดวิชาความรู้เฉพาะสาขา

๔๘ (๑๑-๓๗) ชั่วโมง

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒-๐๑	ประวัติความเป็นมาของการนอยา	๒	๐
๒-๐๒	ความรู้พื้นฐานของการนอยา	๒	๔
๒-๐๓	ความรู้พื้นฐานการใช้สมุนไพรในการนอยา	๑	๖
๒-๐๔	การนอยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	๕	๒๕
๒-๐๕	การบันทึกผลการนอยา และสรุปผลการรักษา	๑	๒
	รวม	๑๑	๓๗

๑๖.๓ หมวดการฝึกปฏิบัติภาคสนาม

๔๐ (๐-๔๐) ชั่วโมง

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓-๐๑	การฝึกปฏิบัติในสถานที่ สถาบัน สถานพยาบาล (รพ./รพ.สต.) หรือหน่วยงานที่สภาการแพทย์แผนไทยและกรมการแพทย์แผนไทยฯ เห็นชอบ	๐	๔๐
	รวม	๐	๔๐

๑๗. แนวสังเขปเนื้อหาการฝึกอบรม

๑๗.๑ หมวดวิชาความรู้พื้นฐาน

๑๒ (๙-๓) ชั่วโมง

๑-๐๑ กายวิภาคศาสตร์เกี่ยวกับกระดูก เส้นเอ็นและกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย ๖ (๖-๐) ชั่วโมง
รูปร่าง ลักษณะที่ตั้ง หน้าที่ วิธีการทำงาน ของอวัยวะต่าง ๆ ตามระบบของร่างกาย ได้แก่ ระบบกระดูกข้อต่อ และกล้ามเนื้อ ระบบประสาท ระบบไหลเวียนโลหิต ระบบทางเดินอาหาร ระบบสืบพันธุ์ การทำงานของอวัยวะในระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ตามความสัมพันธ์ในแต่ละส่วนที่สอดคล้องกับของการนอนยา ข้อควรระวังในการนอนยา

๑-๐๒ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ

๑ (๑-๐) ชั่วโมง

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ การสร้างเสริมคุณธรรม ประวัติกฎหมาย ควบคุมวิชาชีพที่เกี่ยวกับการแพทย์ สารสำคัญของพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และ กฎหมายที่เกี่ยวข้องและบทกำหนดลงโทษของกฎหมาย หลักจริยธรรม ศีลธรรมและกิริยามารยาทที่เกี่ยวข้องกับด้าน การ นอนยา พระราชบัญญัติยา พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทย พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร กฎกระทรวง ประกาศและระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑-๐๓ ธรรมะกับสมาธิเพื่อสุขภาพและการปฏิบัติงาน (สวดมนต์, ทำสมาธิ) ๔ (๑-๓) ชั่วโมง

การฝึกปฏิบัติธรรมด้วยการสวดมนต์และนั่งสมาธิ เพื่อการเรียนรู้ถึงวิธีการนาเข้าสู่สมาธิที่มีผลต่อ สุขภาพและการปฏิบัติงาน ฝึกปฏิบัติกายบริหารแบบไทยด้วยท่าฤๅษีดัดตน

๑-๐๔ แนวคิดทฤษฎีการแพทย์พื้นบ้าน

๑ (๑-๐) ชั่วโมง

การวิเคราะห์ธาตุ สมมุติฐานการเกิดโรค กับความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาล อายุ เวลา สถานที่ อาหาร และพฤติกรรม การเกิดโรค และพิธีกรรมท้องถิ่น

๑๗.๒ หมวดวิชาความรู้เฉพาะสาขา

๔๘ (๑๑-๓๗) ชั่วโมง

๒-๐๑ ประวัติความเป็นมาของการนอนยา/ธรรมชาติดำบัด

๒ (๒-๐) ชั่วโมง

ที่มาของการสืบทอดองค์ความรู้การนอนยาตั้งแต่อดีต ถึงปัจจุบัน

๒-๐๒ ความรู้พื้นฐานของการนอนยา

๖ (๒-๔) ชั่วโมง

การเรียนรู้วิธีการตรวจร่างกายก่อนและหลังการนอนยา พื้นฐานการนอนยาและเทคนิคการนอนยา บำบัดตามรูปแบบที่เหมาะสมกับการดูแลสุขภาพ ขั้นตอนปฏิบัติของการนอนยาตามอาการเจ็บป่วย รู้จัก อุปกรณ์และวิธีการใช้ ข้อห้ามและข้อควรระวังในการนอนยา รวมถึงประโยชน์ของการนอนยา

๒-๐๓ ความรู้พื้นฐานการใช้สมุนไพรในการนอนยา

๗ (๑-๖) ชั่วโมง

การเรียนรู้ประโยชน์ของการใช้สมุนไพร สรรพคุณ ปริมาณ การออกฤทธิ์ วิธีการคัดเลือก การจัดเก็บ เทคนิควิธีการเตรียม การปรุง การหมัก การหว่า การสตุ สมุนไพร สำหรับใช้ในการนอนยาที่เหมาะสมกับการดูแลสุขภาพตามอาการ รู้จักอุปกรณ์และวิธีการใช้ ข้อห้ามและข้อควรระวังในการใช้สมุนไพร

๒-๐๔ การนอนยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย

๓๐ (๕-๒๕) ชั่วโมง

การนอนยาเพื่อบำบัด อาการลมขึ้นเบื้องสูง ความร้อนในร่างกายเนื่องจากอาการเจ็บป่วย อาการอัมพฤกษ์อัมพาต เบาหวาน ความดัน ไขมัน หัวใจ อาการปวดเมื่อยจากการทำงาน อาการกระดูกทับเส้นลมปะกั

(อาการไมเกรน) ปวดเมื่อยทั่วไป เมื่อยล้า บรรเทาอาการภูมิแพ้ทางอากาศและหอบหืด วิธีการใช้สมุนไพรที่เหมาะสมกับอาการเจ็บป่วยประกอบการนอนยา

๒-๐๕ การบันทึกผลการนอนยาและสรุปผลการรักษา ๓ (๑-๒) ชั่วโมง

บันทึกการซักประวัติ การตรวจวินิจฉัยเบื้องต้น การให้การรักษา การให้คำแนะนำ โดยใช้ แบบบันทึกผลก่อนและหลังการนอนยาที่กำหนด และการทำรายงานกรณีศึกษา

๑๗.๓ หมวดการฝึกปฏิบัติภาคสนาม ๔๐ (๐-๔๐) ชั่วโมง

การฝึกปฏิบัติในสถานที่ สถาบัน สถานพยาบาล (รพ./รพ.สต.) หรือหน่วยงานที่สภาการแพทย์แผนไทยและกรมการแพทย์แผนไทยฯ เห็นชอบ จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ ราย การทำรายงานเสนอผลการรักษาผู้ป่วย หลังการฝึกปฏิบัติ ๑ ราย

๑๘. รายละเอียดประกอบหลักสูตรอื่นๆ (ถ้ามี)

๑๘.๑ ประชญา/นิยาม ของหลักสูตร

นอนยา ในที่นี้หมายถึงรวมถึง นอนเรือ ห่มยา แช่น้ำว่าน แช่น้ำยา นอนบนยา นอนดิน นอนทราย นอนหิน ผังดิน ผังยา ผังทราย ผังหิน ทาบยา นาบยา พอกยา ตามค่านิยมประกาศ แนบท้ายหลักสูตร (ภาคผนวก ๓)

ภาคผนวก ๑ คุณสมบัติผู้ให้การฝึกอบรม

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมง		รวม	ผู้สอนภาคทฤษฎี	ผู้สอนภาคปฏิบัติ
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ		คุณวุฒิ	คุณวุฒิ
๑ หมวดวิชาความรู้พื้นฐาน	๙	๓	๑๒		
๑.๑ กายวิภาคศาสตร์เกี่ยวกับกระดูกเส้นเอ็นและกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย	๖	๐	๖	- ปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต	
				- ปริญญาพยาบาลศาสตร์ หรือเทียบเท่า	
				- ปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (กายภาพบำบัด)	
				- ปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาเกี่ยวกับสุขภาพ)	
				- ปริญญาสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต ปริญญาการแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต	
				- ปริญญาการแพทย์แผนไทยบัณฑิต	
- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้านการนวดยา ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรมการแพทย์แผนไทยหรือสภาการแพทย์แผนไทยเห็นชอบ					
๑.๒ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ	๑	๐	๑	- ปริญญานิติศาสตรบัณฑิต	
				- ปริญญาการแพทย์แผนไทยบัณฑิต	
๑.๓ ธรรมะกับสมาธิเพื่อสุขภาพและการปฏิบัติงาน (สวดมนต์, ทำสมาธิ)	๑	๓	๔	- ผู้มีความรู้เกี่ยวกับธรรมะและสมาธิ	- ผู้มีความรู้เกี่ยวกับธรรมะและสมาธิ
๑.๔ แนวคิดทฤษฎีการแพทย์พื้นบ้าน	๑	๐	๑	- ปริญญาการแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต(ต้องมีเอกสารหลักฐานแสดงความรู้และประสบการณ์การแพทย์พื้นบ้าน)	
				- ปริญญาการแพทย์แผนไทยบัณฑิต(ต้องมีเอกสารหลักฐานแสดงความรู้และประสบการณ์การแพทย์พื้นบ้าน)	
				- ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยด้านการนวดไทย(ต้องมีเอกสารหลักฐานแสดงความรู้	

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมง		รวม	ผู้สอนภาคทฤษฎี	ผู้สอนภาคปฏิบัติ
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ		คุณวุฒิ	คุณวุฒิ
				และประสบการณ์การแพทย์ พื้นบ้าน)	
				- ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์ แผนไทยด้านเวชกรรมไทย(ต้อง มีเอกสารหลักฐานแสดงความรู้ และประสบการณ์การแพทย์ พื้นบ้าน)	
๒ หมวดวิชาความรู้เฉพาะสาขา	๑๑	๓๗	๔๘		
๒.๑ ประวัติความเป็นมาของการนอน ยา	๒	๐	๒	- ปริญญาการแพทย์แผนไทย ประยุกต์บัณฑิต ที่มีประสบการณ์ หรือได้รับการถ่ายทอดภูมิ ปัญญาการนอนยา	
				- ปริญญาการแพทย์แผนไทย บัณฑิต ที่มีประสบการณ์หรือ ได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาการ นอนยา	
				- ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์ แผนไทย ด้านการนวดไทย ที่มี ประสบการณ์หรือได้รับการ ถ่ายทอดภูมิปัญญาการนอนยา	
				- ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์ แผนไทย ด้านเวชกรรมไทย ที่มี ประสบการณ์หรือได้รับการ ถ่ายทอดภูมิปัญญาการนอนยา	
				- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้าน การนอนยา ผู้ทรงคุณวุฒิที่ กรมการแพทย์แผนไทยหรือสภา การแพทย์แผนไทยเห็นชอบ	
๒.๒ ความรู้พื้นฐานของการนอนยา	๒	๔	๖	- ปริญญาการแพทย์แผนไทย ประยุกต์บัณฑิต ที่มีประสบการณ์ หรือได้รับการถ่ายทอดภูมิ ปัญญาการนอนยา	- ปริญญาการแพทย์แผนไทย ประยุกต์บัณฑิต ที่มีประสบการณ์ หรือได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญา การนอนยา
				- ปริญญาการแพทย์แผนไทย บัณฑิต ที่มีประสบการณ์หรือ	- ปริญญาการแพทย์แผนไทย บัณฑิต ที่มีประสบการณ์หรือ

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมง		รวม	ผู้สอนภาคทฤษฎี	ผู้สอนภาคปฏิบัติ
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ		คุณวุฒิ	คุณวุฒิ
				ถ่ายทอดภูมิปัญญาการนอนยา	ถ่ายทอดภูมิปัญญาการนอนยา
				- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้านการนอนยา ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรมการแพทย์แผนไทยหรือสภาการแพทย์แผนไทยเห็นชอบ	- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้านการนอนยา ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรมการแพทย์แผนไทยหรือสภาการแพทย์แผนไทยเห็นชอบ
๓. หมวดการฝึกปฏิบัติ	-	๔๐	๔๐		
					- ปริญญาการแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต ที่มีประสบการณ์หรือได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาการนอนยา
					- วิทยาศาสตรบัณฑิตที่มีประสบการณ์หรือได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาการนอนยา
					- หมอพื้นบ้านที่เชี่ยวชาญด้านการนอนยา ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรมการแพทย์แผนไทยหรือสภาการแพทย์แผนไทยเห็นชอบ

หมายเหตุ

เอกสารหลักฐานแสดงความรู้และประสบการณ์การแพทย์พื้นบ้าน หมายถึง

๑. คำสั่งการทำงานเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ที่ได้กำหนดเกี่ยวกับงานด้านการแพทย์พื้นบ้าน
๒. ผลงานด้านวิชาการหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการแพทย์พื้นบ้าน
๓. ผ่านการเรียนการสอน การอบรมทางด้านการแพทย์พื้นบ้าน

ภาคผนวก ๒ โครงสร้างหลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย (การนอยา) ๑๐๐ ชั่วโมง

รายวิชา	จำนวนชั่วโมง		
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
๑. หมวดวิชาความรู้พื้นฐาน ๑๒ (๙-๓) ชั่วโมง			
๑.๑ กายวิภาคศาสตร์เกี่ยวกับกระดูก เส้นเอ็นและกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย	๖	๐	๖
๑.๒ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ	๑	๐	๑
๑.๓ ธรรมชาติของสมาธิเพื่อสุขภาพและการปฏิบัติงาน (สวดมนต์, ทาสมาธิ)	๑	๓	๔
๑.๔ แนวคิดทฤษฎีการแพทย์พื้นบ้าน	๑	๐	๑
๒. หมวดวิชาความรู้เฉพาะสาขา ๔๘ (๑๑-๓๗) ชั่วโมง			
๒.๑ ประวัติความเป็นมาของการนอยา	๒	๐	๒
๒.๒ ความรู้พื้นฐานของการนอยา	๒	๔	๖
๒.๓ ความรู้พื้นฐานการใช้สมุนไพรในการนอยา	๑	๖	๗
๒.๔ การนอยาและสมุนไพรเพื่อการบำบัดโรคที่พบบ่อย	๕	๒๕	๓๐
๒.๕ การบันทึกผลการนอยา และสรุปผลการรักษา	๑	๒	๓
๓. หมวดการฝึกปฏิบัติ	-	๔๐	๔๐
รวมทั้งสิ้น	๒๐	๘๐	๑๐๐

หมายเหตุ :

๑. จัดให้มีวิชาให้คำปรึกษาสำหรับนักศึกษา ๒ ชั่วโมง เนื้อหารายวิชาประกอบไปด้วยความสำคัญ และประโยชน์ การให้คำปรึกษา กระบวนการ การสำรวจ การทำความเข้าใจ สาเหตุและความต้องการ การวางแผนแก้ไขปัญหาดังกล่าว และการให้คำแนะนำ อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

๒. จัดให้มีพิธีครอบครูก่อนการฝึกอบรมเพื่อสืบทอดภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้าน

๓. จัดให้มีสื่อบทเรียนออนไลน์เพื่อการเตรียมพร้อมก่อนเรียนและทบทวนบทเรียน รวมทั้งระบบบันทึกข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้ สำหรับใช้ในกรณีศึกษาอย่างเหมาะสม

ภาคผนวก ๓ คำนิยามหลักสูตรหลักสูตรการแพทย์พื้นบ้านไทย : การนอนยา

๑. นอนเรือ หมายถึง การนอนยาในเรือ (ภูมิปัญญาโบราณ) ซึ่งเป็นต้นแบบของการนอนยา รูปแบบการนอนเรื่อนั้นทำบนบก ไม้ที่ใช้ทำโครงสร้างของเรือมีส่วนประกอบที่เป็นไม้สมุนไพรที่มีกลิ่นหอม และปูด้วยสมุนไพรที่มีสรรพคุณในการรักษาตามอาการเจ็บป่วย ช่วยในการดึงพิษออกจากร่างกาย ที่เกิดจากอาการเจ็บป่วย จากสมดุลธาตุของร่างกายที่ผิดปกติ

๒. นอนบนยา หมายถึง การนอนบนยา ที่นำยาสมุนไพรมาทำให้เกิดความร้อนแล้วนอนทับบนยาสมุนไพร เพื่อให้ตัวยาออกฤทธิ์ ตามจุดที่ต้องการ ส่วนมากใช้กับการรักษาการอักเสบ ฟกช้ำภายใน เนื้อขาดใน อาการเจ็บที่ไม่แสดงอาการภายนอกให้เห็น แต่มีความรู้สึกได้จากภายใน

๓. นอนดิน หมายถึง การนอนบนดิน โดยขุดหน้าดินลงเล็กน้อยเท่าขนาดตัวผู้ป่วย แล้วนำสมุนไพรวางบนดินที่ขุดหน้าดิน และขุยมะพร้าวตัวผู้ป่วย ซึ่งใช้คุณสมบัติของดินแต่ละชนิด (ธาตุดิน 20 อย่าง) ดึงพิษที่อยู่ลึกในร่างกาย ทั้งนี้ ต้องดูอาการว่าควรใช้สมุนไพรฤทธิ์แบบใด และอาการเจ็บป่วยแบบใด อาจมีการใช้ผ้าคลุมด้วยในบางกรณี แก้วปวดเมื่อย ปวดเฉพะ จุด ปวดเรื้อรัง

๔. นอนทราย หมายถึง การนอนบนทราย โดยนำทรายมาปู แล้วนำสมุนไพรวางบนทรายและขุยมะพร้าวตัวผู้ป่วย เป็นการใช้คุณสมบัติของทรายซึ่งอากาศสามารถผ่านได้สะดวก กรองอากาศธาตุและสมุนไพรเข้าไปช่วยในการรักษา

๕. นอนหิน หมายถึง การนำหินที่มีคุณสมบัติเป็นธาตุวัตถุร่วมกับสมุนไพร วางตามแนวเส้น เป็นการรักษาอาการเกี่ยวกับระบบเส้นเอ็น

๖. ฝังยา ฝังดิน ฝังทราย ฝังหิน หมายถึง การขุดหลุมที่มีขนาดเท่าตัวผู้ป่วย แล้วนำธาตุวัตถุและสมุนไพร ปูด้านล่าง และทาตามตัวผู้ป่วย ให้ผู้ป่วยนอนในหลุม กลบด้วยธาตุวัตถุ ตามการเจ็บป่วยแต่ละอาการ เป็นการใช้สมุนไพรและธาตุวัตถุในการดึงพิษที่อยู่ลึกในระบบร่างกายที่เกิดการเจ็บป่วยเรื้อรัง

๗. ทาบยา นาบยา หมายถึง การใช้สมุนไพรสดมาทำให้เกิดความร้อนแล้วนำมาห่อด้วยใบสมุนไพร นำมาทาบหรือนาบกับร่างกายส่วนที่มีอาการเจ็บป่วย เป็นการรักษาอาการ บอบช้ำ ปวดเมื่อย อาการไม่รุนแรง

๘. ห่มยา หมายถึง การใช้สมุนไพรสด นำหนักสมุนไพรเท่าตัวผู้ป่วย มาปูรองด้านล่างและคลุมบนร่างกาย แล้วนำผ้าคลุม เหมาะกับรักษาด้านกระดูกหัก กระดูกแตก

๙. แช่น้ำว่าน แช่น้ำยา หมายถึง การนำสมุนไพรมาผสมกับน้ำ ด้วยการต้ม หรือการเทพสม หรือการละลายสมุนไพรในน้ำ เป็นการใช้น้ำในการช่วยในการบำบัดร่วมกับสมุนไพร แล้วให้ผู้ป่วยลงแช่ในน้ำที่ใสไว้ในอ่าง เหมาะกับผู้ที่ร่างกายอ่อนแรง

๑๐. ปอกยา ปอกมือ ปอกเท้า ปอกหัว หมายถึง การนำสมุนไพรมาหอก บริเวณ มือ เท้า หัว ตามจุดที่เกิดอาการเจ็บป่วยแต่ละพื้นที่ของร่างกาย ทั้งนี้ การใช้สมุนไพรก็ตามแต่ละอาการที่เกิดขึ้น โดยการนำสมุนไพรผสมตำรับยาตามอาการ ปอกตามจุดที่เกิดอาการเจ็บป่วย

รายชื่อหมอด้านแบบในการเรียนการสอน

๑. หมอประเดิม ส่างเสน จังหวัดเชียงใหม่
๒. หมอจรรยา วงษ์ชัย จังหวัดเชียงใหม่
๓. หมอปกาดา นวลจันทร์ จังหวัดเชียงใหม่